

LA CAMPANA DE GRACIA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIO

LIBRERIA ESPANYOLA,

Rambla del mitj. 20

BARCELONA

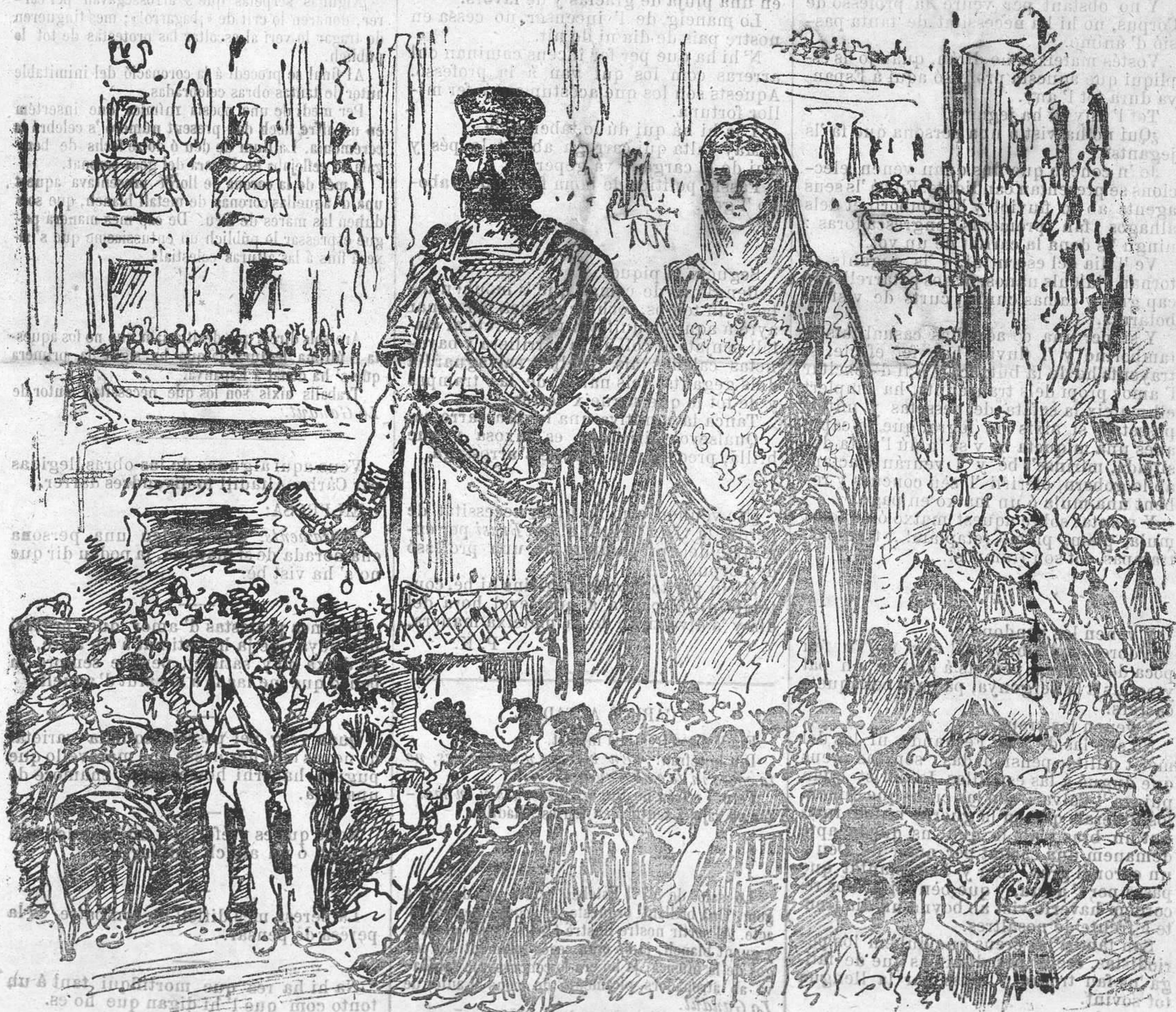
DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIO

FORA DE BARCELONA

CADA NÚMERO 2 QUARTOS PER TOT ESPANYA.

MODAS DE CORPUS.

AQUEST ANY DE ALFONSO XI.

Si voléssen fer cinc dies més, se podríen

AI darrere s'apareixen els carrers
Bastant de temps en temps als carrers
d'aquestes viles, allí i allà, allí i allà,
que es diu que

CORPUS

Avuy es un d'aquells dias en que tothom parla en llatí. *Corpus* diu tothom, y tothom al dirho parla com los capellans quan diuhen missa y com en Pidal quan fa discursos.

No desconfiem, donchs, de un poble que una vegada al any parla una llengua morta, morta com la de badella, quan ofegada se serveix al consumidor.

Un poble aixís llegeix lo Brusi cada dia, y quan s'acosta la gran diada d'avuy, examina atentament y s'alegra ó's desconsola ab los suellos de gacetilla que l'hi diuhen si sortirà la professó de tal ó qual parroquia; si no sortirà la de tal altre; si 'ls jegants de la Ciutat anirán vestits de reys ó de profetas; si arreglan ó no 'ls de Santa Maria y de Sant Just; si hi ha ó no hi há pendonista nombrat; si s'arreglarán ó no 'ls empedrats del curs que té de fer la professó, experimentant aixís aquesta serie de emocions íntimas que transforman al Brusi en un avi carinyós y als seus lectors en una escola de párvulos.

Y no obstant per veure la professó de Corpus, no hi ha necessitat de tanta passió d'ànimo.

Vostés mateixos ho dirán, quan jo 'ls expliqui que aquesta professó aquí à Espanya dura tot l'any.

Tot l'any hi ha jegants.

¿Qui no ha vist a una persona que fa 'ls jegants?

Jo'n coneix que fins quan venen eleccions se presentan candidats. En v'ls seus agents ab lo fluviol y'l tamborinet dels alhagos fan promeses engresadoras: ningú 'ls dona la caritat de un vot.

Ve'l dia del escrutini, y 'ls gegants se tornan ridiculs nanos, nanos patarrells, de cap gros y camas curtas, curts de vista y botaruts.

Y si per una d'aquellas casualitats lo tamborino y'l fluviol han fet efecte, si trayents'ho de la butxaca yá fi d'excitar l'amor propi dels transeunts, ha omplert ell mateix la safata de pessetas y mitjas pessetas, si així ha lograt que la capta anés una miqueta bè y se'n dú l'acta desitjada, mirlinse'l bè y'l veurán tractant ab lo govern, oferirli'l seu concurs y rebent una mula ó un matxo en pago.

Y montat sobre aquest matxo ó aquesta mula, plam, plam, retaplam!... trampas, trampas, tot son trampas!...

**

Y venen los pendons.

¡Pobres contribuyents! ¡No me'n féu poca de llàstima penjats á dalt de un pal y posats á la vergonya, passant per aquets carrers!

Y venen las creus.

No son las de Sant Fernando, ni las del mérit militar pensionadas: son las creus que dugué á las espaleras Jesucrist quan pujava'l Calvari: son las creus que duhem los liberals que en la guerra 'ns han romput un bras y ab lo que 'ns queda apte demanem una caritat per amor de Déu á un coronel gras, roig y ben plantat que passa per l'acera, y que ben mirat nos recordém haverlo vist ab boyna un dia frenete á frente de nosaltres.

Son també las creus que duhém los periodistas, creus pesadíssimas que de fatiga 'ns fan treure y mossegar la llengua tot sovint.

**

Al darrera segueixen los gremis.

Banderas altas que arriban als quints pisos y ventalls, molts ventalls de palla ab borlas de cotó fluix.

La classe obrera celebra aixís lo dret de manifestació en aquests temps de llibertat á l'inglesa.

A lo ménos l'emplea b.

**

Y venen pendons y pendonetes, senyors y menestrals, homes y noys: surten casas de l'any quinse: cabells rissats com los dels tenedors de la deuda quan declara en Salaverría que fins al any setanta vuit no pagará la meytat del cupó: una confusió de uniformes civils y militars, confusió que recorda remotament la política espanyola, y las ruinas de uns quants veterans que han sentit xiular las balas en San Llorens dels Piteus y que ab camas tremolosas sembla que digan: «Per haver arribat á n'això férem aquell punt de bruts.»

Y venen alguns que fán incens.

Tarea halagadora y que aquí à Espanya dona sempre.

Los núvols del incens no 'ls desvaneix lo vent; condensantse's resolen sempre en una pluja de gracies y de favors.

Lo maneig de l'incenser no cessa en nostre pais de dia ni de nit.

N'hi ha que per fer incens caminan cul arreras com los qui van á la professó. Aquests son los que acostuman á fer millor fortuna.

Y ja hi há qui dú lo tabernacle.

May falta qui carrega ab tot lo pés y qui de la carga 'n v'ga geperut.

Fassin politica de bona fé, y no 'ls abono'l gep.

**

Segueix lo piquet.

Rengleras de camas que's mouhen totes á un temps, toc de música per donar ayre á aquesta uniformitat, barrets al clatell penjats al coll ab la carrillera y bayonetes caladas als fusells, salvaguardia dels gegants, dels nanos, de las trampas y de tot lo que segueix detrás.

Tanca la comitiva una luxosa carrossa.

Qualsevol diria que es luxosa y que brilla, precisament perque s'arrossegaa.

**

¿No veuhen com no hi ha necessitat de perdre la vista llegint al avi Brusi per enterarse dels preparatius de una professó de Corpus?

Mirin per tots costats, gírins'hi bè, contemplin l'Espanya á qualsevol hora del dia y's divertirán de la mateixa manera.

P. K.

CARLOS ALTADILL.

Era'l divendres, dia infaust.

Diu lo refrán: «En viernes y en martes, no te cases ni te embarques.»

Pero'l refrán no diu: «En viernes y en martes no vajis á sentir á en Carlos Altadill.»

**

Lo saló de ca'l Estebet estava plé de gom á gom. Una brillant orquesta de cegos amenisava l'acte. Al sortir nostre illustre Carlos vestit ab frach y guant blanch, ja no eran cegos solament los cegos de la música: ja ho era lo concurs que saludava ab atronadors picaments de mans al autor de *Lo Gandul*.

Un negre fals, perque no se'n v'á poder trovar cap de verdader, que v'á descuidarse de pintar las orellas y las mans, sostenia lo sombrero que abriga la privilegiada testa de nostre gran ingenio.

**

No referirém los incidents de la lectura.

Dugas poesías varen llegirse ab acompañament de violí. Era una cosa qu'enternsa.

Aquell *crescendo* que acompañava 'ls dos versos:

«ab las botas taqui-tortas
y esmorras los pantalons»
produí una explosió d'hurras y d'entusiasme.
Totas las obras llegidas feren plorar, riure, estar serio y hasta indiferent. Lo lector tenia'l cor del públich dintre del puny.

**

Al terminar la primera part, en una safata de plata 's regalaren al autor y lector á la vegada, uns brassletes y unas arrecadas pél dia que vulga pendre estat, una petaca, una boquilla, una alegoria del *Mirall per las pubillas* en porcelana, uns gemelos que á lo ménos valian vuit rals, un devocionari y una clàssica serpeta de fusta, que tot y sent de fusta, al tocarla's caragolava. Se l'hi doná ademés un rich diploma, nombrantlo lo primer dels literatos catalans.

**

La segona part transcorregué com la primera entre l'entusiasme del públich.

Algunes serpetas que s'arrosegavan pél carrer, donaren lo crit de «¡bagarro!»; mes tingueren de tragat lo verí al escoltar las protestas de tot lo públich.

Al final se procedí á la coronació del inimitable autor de tantas obras celebradas.

Per medi de una poesía mimica que insertem en un altre lloc del present número 's celebrá la ceremonia. La llum de déu ó dotze fochs de gala se reflejava en la cara del geni coronat.

A més de la corona de llorer presentava aquest una d'aquelles coronas de metall blanch, que sols duhen las mares de Déu. De cap més manera pogué expressar lo públich un entusiasme que s'airecà fins á las alturas celestials.

**

Are sols dirém que desitjaríam que no fos aquela l'última lectura, ja que ha sigut la primera que s'ha donat á Espanya.

Traballs aixís son los que necessita l'autor de *Lo Gandul*.

Veus aquí algunas de las obras llegidas per Carlos Altadill lo divendres darrer.

EN PROSA:

Pensaments: Quan veieu una persona enamorada de sí mateixa, ja podéu dir que no s'ha vist bè.

Per mes protestas d'amor que 'm fassí una noya que ja ha estimat á un altre, ne'm deixa mai satisfet, perque sempre 'm penso que me las fá á la salut d'aquell.

Quan veig pél passeig aquella varietat de noyas tant hermosas, me maravello que pugua haberhi home que s'enamore de una sola.

No sé què es preferible: un enemic bén educat, ó un amic ordinari.

La peresa mes difícil de combatre, es la peresa de pensar.

Na hi ha res que mortifiqui tant á un tonto com que l'hi digan que ho es.

Si voléu ser creguts sempre, sapigueu mentir.

L' home que te molts deutes, vaja per allá ahont vulgui, may sab qui es lo carrer que no treu cap.

No hi ha res mes invencible que la repugnancia ó atractiu que una dona 'ns causa.

Las vritats cantadas á la societat en massa, son tan dolsas, com amargas las que's cantan á cada un dels individuos que la componen.

Si la fotografia al retratar lo cos també retratés l' anima, no diré que 'ls fotógrafos per això tinguessin menos feina; lo que jo asseguro es que ningú donaría 'l seu retrato.

Al temps que som, es mes fàcil pagar un deute que contraurel.

Cosas que fan á un home molt desgraciat:
Ser molt sensible—Coneixer lo mon—Enamorarse quan ja es vell.
Cosas que 't fan felis
Cap.

Cosas que 's poden fer sense necessitat de ningú:
Tornarse pobre—Pasar treballs—Morirse de fam.

Modos imperatius atterradors: ¡Paguim!—¡Agafeulo!—¡Segueixi!
Modos imperatius que desconsolan:—¡Miri arreglis!—¡Trebballi!—¡Citim!
Modos imperatius que halagan: Disposi—Tingui—No triballí tant, descansi.

OBRAS EN VERS:

AMORETAS.

Quan te veig als dematins per la Rambla de las flors, sempre observo que't rodeja de papallonas un vol.

Tu bé prou que las espantas agitant lo mocador, mes per ço las papallonas te perseguixen per tot.

¡Cóm te veuhens tant rojeta se pensan qu' ets una flor!

La nostra mitxa taronja sempre veig que buscan tots, de lo qual se'n pot deduir que mitxa taronja som.

No 't cances donchs en buscarla si no la trobas, Leonor, perque sent, com ets tu mitxa, y sent altra mitxa jo, podem juntarnos, y al menos ne farem una entre 'ls dos.

Traute aqueixa flor del cap: tñli llàstima, nineta, perque no mes de mirarte se consum y 's mor de enveja.

Si no 'm vols, nineta hermosa, tornam le cor que 'm has pres; perque un altra me 'l demana y he de dir que tu me 'l tens.

Quan me miras, nina hermosa, note en mí cert moviment com si imans fossen los ulls, y je una agulla de acer.

DUPTE.

Voldria que algú 'm di gués, puig jo may ho he sapigut, quan un home pateix mes: ab dinés sense salut, 6 ab salut sense dinés.

EPITAFI AL CÓLERA

Lo Còlera jau aquí, trist dexantme y descontent, puig que en mitx de tanta gent com ha mort durant tres mesos, per mon dolor, ay de mi, no ha mort cap dels meus inglesos!

Y prou.

Vegin are nostres lectors la poesia de la Coronació.

POESIA

DE LA CORONACIÓ DE CARLOS ALTADILL.

Senyors, los que aquí s'están, colmantnos de distincions, hi ha una porció de cuestions que vostés decidirán.

Responguin tots los de aquí: després de ovació tan bona, mereix lo lector corona?

Volen que li dongui? (Tot lo publich á coro.)

¡Sí!

(ARRODILLANTSE Y DANTLI LA CORONA.)

Autor ilustre, donchs, de quí la historia mes fullas omplirá que tu has escrit, pren la corona y ficsa en ta memoria lo falaguer recort de aquesta nit.

(S'alsa y diu al públich):

Segona proposició. Per escriurer ningú 'l guanya; pero, s' troba en tota Espanya qui com ell llejesca?

(Tot lo publich á coro.)

¡No!!

(TORNA Á ARRODILLARSE Y DIU ENTREGANT LO TITOL AL AUTOR.)

Prenlo y veu las serpetas concirosas revolcarse pe 'l fanch de son enuig; míralas, ja sas testas cavilosas van prenen lo color de gos com fuig.

(S'ALSA DE NOU Y DIU AL PÚBLICH):

Diguin: lo geni diví, honra y goig de Barcelona, se posará la corona?

(Tot lo publich á coro.)

¡Sí!!

—Are?

—¡Sí!!

—Tot seguit?

—¡Sí!!

(Cronant al autor:)

Genyeixi, donchs, ton front eixa corona del arbre contra qui res lo llamp pot; lo poble ho diu y quan sa veu ressona s' acata sense replicar ni un mot.

(A los musichs:)

Que sonin los violins; ta nombradía pregón desde 'l Sicoris al Ter; ofeguin ab raudals de melodía de las serpetas lo sospir darrer.

(Música).

Avuy si son gent de gust ja 'u saben, cap á veure la professió.

Tornarán á veure 'l gremis ab sas banderas, aquells gechs ab corriolas, aquellas calsas planxadas, aquells ventalls tant tipichs.

Lo qu' es avuy Barcelona tira la casa pél balcó; parruquers endoina, cerés que no paran, confiters atalondrats, gent que no està per romansos ni professors correntlos per dintre, pensant que la professió no siga lo rosari de l' aurora.

¡Oh, lo que 's Barcelona està que no hi veu de cap ull! Ja hu poden creurer.

L' ajuntament ab motiu de la professió, està que no s' enten de feina.

Lo qu' es jo si fos d' ell, manaria tançar totas las oficinas durant l' octava, perquè figurinse qui està per res?

Un individuo desitjant fer bonas reformas, proposava, ferhi anar set ó vuit jochs de trampas, (bona idea:) y un altre proposá treurer 'l ball de bastons, perquè això de bastons, com son gent pacífica, trobava que no hi esqueyan bé.

La gent de can Brussi fà uns quants dias que ja s' enseja menjant seccalls, y per aclarir la tinta se serveixen d' orxata.

¡Quina alegria! Corpus Cristi de tacó....

Lo tenor Prats vá cantar dias endarrera 'l Tòvador.

A pesar de ser catalá van aplaudirlo, y lo qu' es mes, van aplaudirlo ab justicia.

Lo tenor Prats té una véu magnifica, y deixa endarrera á molts tenors que 's fan pagar las notas á pés d' or.

¡Quina llàstima d' home, que per compte de dedicarse á la sarsuela no s' haja dedicat á la ópera.

¡Qué no han anat aquest any als concerts d'Euterpe?

¡Qué fan donchs bons ciutadans?

Váinthi. Allá veurán dos mestres joves, en Rodoreda y en Rivera que manejan la batuta, dirigint l' un als coros y l' altre l' orquesta que no hi há mes que veure y que sentir.

Los coros del inmortal Clavé son sempre nous.

Los coros de 'n Clavé dirigits per dos minyons tant guapos, nos recordan l' época en que son autor vivia, y de cara als seus coristes arrancava un aplauso per nota.

Al Buen Retiro, avants de retirar, molta gent s' hi deixa caure y á fé que val la pena.

Dias endarrera varen estrenar una comedietà titolada *Lo testament del Oncle* original del lloretat poeta Joaquim Riera y Bertran.

Aquesta obra vá ser ab justicia rebuda ab molt aplauso y representada ab gran acert per la companyia que dirigeix l' inimitable Sr. Fontova.

Es un testament quals disposicions deixan á fé ben satisfet al públich.

En lo Teatro Principal se ha estrenat lo *Romeo y Giulietta*.

Ni la bondat de la música, ni la magnificencia de las decoracions, ni el brillo de 'n Goula van poderhi res: l' ópera vá naufragar com un barco massa carregat.

Lo públich vá suar de caló y de anguria.

Aquests dias l' atmósfera ha fet de las sèvas. Ha fet calor y ha fet fred: ha plouyt y ha fet sol. Es á dir: lo temps insegr com lo govern de 'n Cánovas.

REPICHS

La comissió de pressupuestos del Congrés està ocupantse del projecte de restablir l' impost direpte sobre 'ls mistos.

Que recordin lo de 'n Camacho que "pais no's veji obligat á tornar á treure l' lloquet, l' esca y la pedra foguera, perquè si això arribés forem molt dignes de professors de Corpus.

Lo senyor Cánovas ha rebut à una comissió de tenedors que ha passat á solicitar que 'ls cupons vensuts disfrutin lo privilegi de la Deuda flotant. Dèu me'n guard!

Qué dich Dèu me'n guard! Tant debò que lo que jo dech ho pogués agregar á la Deuda flotant. Lo que flota, generalment se queda enlayre.

Lo bisbe de Salamanca ha confirmat al govern. Després de son discurs contra la base 11, aquest s'ha quedat com qui veu llumanetas.

Entre l'bisbe de Salamanca y l'general Salamanca ja 'ls asseguro jo que 'n sortirà més sabi que rich.

Lo cabecilla Polo y un altre han passat al exèrcit, en calitat de coronel l' un y de comandant l' altre.

Com ha de ser!
Y aixís Espanya va endoyna
y aixís marxa la nació:
si vols manà un batalló
fieathó dintre la boyna.

També l'cabecilla Calderon s'ha somés al govern.

Los ranxeros estan d'enhorabona.
Encare que tiguan un calderó i estanyá, sempre 'ls ne quedará un de repuesto.

Pròximament se promulgàrà la constitució otomana.

Aquesta sí que al ménos servirà per sàureshi y ferhi la mitj-diada.

Un noy deya al seu pare en los claustros de la catedral.

Pare, pare, ensileume á sant Cristofol nano, que vull veure l' ou comballa.

Lo pare s'carregá l'xicot, y aquet esclamá:

—Com es pare que balla l'ou cada any?

—No saps per qué balla? donchs jo te hu explicaré. Això vol dir que cada any nos lo aixafan al clatell, y per commemorar aquet fet fas que balli l'ou, que 's equivalent á dir: Preparéu de nou lo clatell.

Lo noy digué tot content al sentir tals explicacions:

—Pare jo vull que me l'aixafin, jo vull que me l'aixafin!

Un capellà qu'estava present per consolar á la criatura respongué:

—Vamos no ploris, ja te l'aixafaré, quan s'igas mes grandet, hu sents maco?

—Qu' es estrany senyora Pona que l'ou puga sostenerse sense que caiga.

—No sap senyora Laya perquè 's sosté? perquè balla aquí á la Catedral.

—Vol dir que hu l'això?

—No hu posí en dupte sino 's condemnaria; los miracles de l'iglesia los hem de creure á ulls cluchs.

—Es que 'l pare Cebriá me vá dir que això era un passatemps, per la quixalla y per las donas.

—Per la quixalla no diré qué no; pero per las donas, no sé qué tenim que veure ab l'ou, noobstant quan lo pare Cebriá hu diu...

Si un dia d' aquets haguessen anat á l'iglesia del Pi, haurian sentit un predicador que deya:

—Germans mèus, abstingeu-se de comprar periódichs d' aquets que 's venen pels carrers tots los dissaptes á dos quartos lo número. No 'n compreu germans mèus, que son herétichs.

—No 'u veuhem?

Si aquest reverendissim senyor hagués dit:

—Germans mèus, si aneu á cal perruquer no 'us deixeu esquilar lo clatell, perquè podriau costiparvos y això no es agradable á Deu.

Si hagués dit això, jo no l'hi diria res, perquè està en lo seu dret de aconsellar que conservin la llana; pero taxiar d'herética *La Campana* y recomenals hi que no la comprin, ab això l'hi tinch de dir una cosa, y es:

Que del número passat de *La Campana* n'hem venut molts més que de l'altre.

—Serà perquè encara domina entre 'ls fiels que ván á missa la curiositat de nostre primera mare Eva?

Un altre predicador referintse un d' aquests días á la plaga de la llagosta deya:

—Hi ha llagostas, germans mèus que son del tamanyo de una perdiu.

Vaya si n'hi há y que ben amanidas ab oli, vinagre, alls y julibert forman un plat divino.

CANTARELLAS.

Si tingües calsas planxadas
Gech de panyo y fors humor
Aniria á lluhi l'garbo
De pet á la professió.

—Sens las trampas, eom repican?
Sens nineta quin soroll?
Be las coneixeua las donas.
Sens que 's fassen professors.

Detràs dels gegants las trampas,
Detras las trampas pendons.
Pel detrás de les botigas
Quines trampas sent tant fosch.

C.

En la Rambla s'acosta á un senyor un noy ab una campaneta, en actitud de demanar caritat.

—Tu ets mut? li pregunta 'l primer.

Y l' altre indica que si ab lo cap.

—Desde quan? pregunta aquest.

—De naixensa replica l'mut, que per un moment s'olvida del paper.

Un palurdo s'en vá á confessar.

—Per penitencia digué tres pare-nostres, l'hi diu 'l confés.

Y ell se posa á plorar com una Magdalena.

—Per qué ploréu? li pregunta 'l confesor.

—Ay, pare, respon aquest, perque de pa e nostres vosté m'recomana que 'n diga tres, j'yo no 'n sé més que un.

EPIGRAMA

Lo sort-mut de 'n Pau Pahissa
qu' es sort-mut de naixement.
ja dona probas que hi sent
y sino, vegin ou missa.

A. F. O.

—Qu' ets fadri ó casat Badó?

—Fadri y casat.

—Cóm pot sé?

—Al moment l'ho probaré:

soch casat ab la Sió

y soch fadri sabaté.

D. DR.

La filla del pobre Enrich
qu' es aixís... mitj salamera
diu que 's vol casa ab un rich
per no fer de sabater.

Y sentintla en Pau Muixi,
espardenyé per mes senyars,
l'hi diu:—Donchs casu't ab mi
y aixís farás espardenyas.

M. A.

Un pagés se confessava
y digue al seu confessor:

—Digui es pecat ser polítich
Per D. Carlos, no'senyor.

Ell sols pot darnos la pau
ell sols té la clau del cel...

Y 'l pagés l'hi replicava:

—Y Sant Pere qu' s'ha fet?

P. P.

PREGUNTAS.

1.º ¿Quín es lo carrer de Barcelona que de las cinch vocals n'hi ha dos que no las vol?

GRACO.

2.º ¿Quina es la cosa que 's pinta sense color?

XICOT DE CA' N GUIXER.

TORTURA CEREBRAL.

—Cóm es que 'l Papa no té la vida al enent y jo sí?

A. F. O.

ANAGRAMA.

Soch tot ab una criada
que 's de mala tot y xata,
que sempre porta una bata
plena de tot y estripada.

Ab cinch lletras pot trobar
quatre tots, lector, tan sols,
y si endavinarlos vols
ja tens tot per barinhar.

DEUHET DE REUS.

XARADA

Quan jo veig que 's ma primera,
al moment m' also del lit,
perque mentres es deinit
no m' plau lo de llumanera.
Crido al meu jernà que es dos
y sortint ab gran dalt
va a la Rambla tot seguit
y m' porta un tot molt fermós.

La noya'l pren encisada
y s' planta frente l' mirall
y sens esforç ni treball
se l' posa ab gràcia estremada.

SENYOR CURIPIAS.

II.

Aprop d' un prima, el total
va fer un dos invertit
y senti aprop en Pasqual
se jira y digué—animal
y no saps dirme bon profit?

MARIANO CADENET.

ENDAVINALLA!

M' obran y tancan molt bé
sense ser pany:
Tinch tela sens ser talé
ves si es estrany.
Sens ser bestia ni persona
camas tinch jo;

Rumiant sols una estona
sabras qui só.

DOS PARÁGUAS FORADATS.

(Las solucions en lo próxim número.)

Imp. de «La Renaixensa». —Porta Ferrisa, 18, baixos.

Lopez, Editor.—Rambla del Mít